

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. spalio 25 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Reglamentas (EB) Nr. 110/2008 – Spiritiniai gėrimai – Apibrėžimas, apibūdinimas, pateikimas, ženklavimas ir geografinių nuorodų apsauga – II priedo 41 punktas – Kiaušininis likeris – Apibrėžimas – Baigtinis leistinių ingredientų pobūdis“

Byloje C-462/17

dėl *Landgericht Hamburg* (Hamburgo apygardos teismas, Vokietija) 2017 m. birželio 27 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2017 m. rugpjūčio 1 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Tänzer & Trasper GmbH

prieš

Altenweddinger Geflügelhof KG

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kuriį sudaro dešimtosios kolegijos pirmininkas, einantis devintosios kolegijos pirmininko pareigas, C. Lycourgos, teisėjai E. Juhász ir C. Vajda (pranešėjas),

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Tänzer & Trasper GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwältin* K. Krietsch,
- *Altenweddinger Geflügelhof KG*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* H. J. Omsels,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos G. Kanellopoulos, M. Tassopoulou ir A. Vasilopoulou,
- Europos Komisijos, atstovaujamos B. Eggers ir B. Hofstätter,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 (OL L 39, 2008, p. 16), iš dalies pakeisto 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1334/2008 (OL L 354, 2008, p. 34) (toliau – Reglamentas Nr. 110/2008), II priedo 41 punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *Tänzer & Trasper GmbH* ir *Altenweddinger Geflügelhof KG* ginčą dėl pastarosios produktų prekinio pavadinimo „Kiaušininis likeris“.

Teisinis pagrindas

- 3 Reglamento Nr. 110/2008 2, 4 ir 9 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(2) Spiritinių gėrimų sektorius yra svarbus [Sąjungos] vartotojams, gamintojams ir žemės ūkio sektoriui. Spiritinių gėrimų sektoriui taikomos priemonės turėtų prisidėti siekiant aukšto vartotojų apsaugos lygio, klaidinimo prevencijos ir užtikrinti, kad bus įgyvendintas rinkos skaidrumas ir sąžininga konkurencija. Taikant šias priemones turėtų būti apsaugota turima gera [Sąjungos] spiritinių gėrimų reputacija [Sąjungoje] ir pasaulinėje rinkoje, nes ir toliau bus atsižvelgiama į naudojamus tradicinius spiritinių gėrimų gamybos metodus ir padidėjusį vartotojų apsaugos ir informavimo poreikį. <...>

<...>

(4) Siekiant užtikrinti, kad spiritinius gėrimus reglamentuojantys teisės aktai būtų sistemingesni, šiame reglamente turėtų būti nurodyti aiškiai apibrėžti spiritinių gėrimų gamybos, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo, taip pat geografinių nuorodų apsaugos kriterijai.

<...>

(9) Atsižvelgiant į spiritinių gėrimų sektoriaus svarbą ir sudėtingumą, tikslinga nustatyti specifines spiritinių gėrimų apibūdinimo ir pateikimo priemones, viršijančias horizontaliąsias taisykles, nustatytas 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo [(OL L 109, 2000, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 75)]. Šiomis specifinėmis priemonėmis turėtų būti užkirstas kelias piktnaudžiavimui sąvoka „spiritinis gėrimas“ ir spiritinių gėrimų pavadinimais, kurie suteikiami šiame reglamente nustatyti apibrėžimų neatitinkantiems produktams.“

- 4 Reglamento Nr. 110/2008 1 straipsnio 1 dalyje nustatytos spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo, taip pat spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos taisyklės.
- 5 Šio reglamento 2 straipsnio 1 ir 3 dalys suformuluotos taip:

„1. Šiame reglamente „spiritinis gėrimas“ – tai alkoholinis gėrimas, kuris:

<...>

c) yra ne mažesnės kaip 15 % tūrio alkoholio koncentracijos;

<...>

3. Minimali alkoholio koncentracija, numatyta 1 dalies c punkte, neturi įtakos II priede 41 kategorijai priskirto produkto apibrėžimui.“

6 Šio reglamento 4 straipsnyje numatyta, kad spiritiniai gėrimai klasifikuojami į kategorijas pagal II priede pateiktus apibrėžimus.

7 To paties reglamento 5 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta:

„Nedarant poveikio specialioms taisyklėms, nustatytoms kiekvienai iš II priedo nuo 15 iki 46 kategorijai, jose apibrėžti spiritiniai gėrimai gali:

a) būti išgaunami iš visų Sutarties I priede išvardytų žemės ūkio kilmės žaliavų.“

8 Remiantis Reglamento Nr. 110/2008 9 straipsnio 1 ir 2 dalimis:

„1. Spiritiniai gėrimai, atitinkantys II priedo 1–46 kategorijoms priskirtų produktų specifikacijas, juos apibūdinant, pateikiant ir ženklinant turi būti vadinami tame priede šiems gėrimams suteiktu prekinio pavadinimu.

2. Apibūdinant, pateikiant ir ženklinant spiritinius gėrimus, kurie atitinka 2 straipsnyje pateiktą apibrėžimą, tačiau neatitinka reikalavimų, kad būtų priskirti II priedo 1–46 kategorijoms, turi būti nurodomas prekinis pavadinimas „spiritinis gėrimas“. Nedarant poveikio šio straipsnio 5 dalies nuostatų taikymui, tas prekinis pavadinimas negali būti pakeičiamas kitu ar keičiamas.“

9 Šio reglamento II priedas pavadintas „Spiritiniai gėrimai“. Šio priedo dalyje „Spiritinių gėrimų kategorijos“ esantys 41 ir 42 punktai išdėstyti taip:

„41. Kiaušininis likeris arba *advocaat*, arba *avocat*, arba *advokat*

a) Kiaušininis likeris arba *advocaat*, arba *avocat*, arba *advokat* – tai aromatizuotas arba nearomatizuotas spiritinis gėrimas, gaunamas iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir (arba) spirito, kurio ingredientai yra geros kokybės kiaušinių tryniai, kiaušinių baltymai ir cukrus arba medus. Invertuotu cukrumi išreikšto cukraus arba medaus kiekis turi būti ne mažesnis kaip 150 gramų litre. Kiaušinių grynų trynių kiekis turi būti ne mažesnis kaip 140 gramų litre galutinio produkto.

b) Nukrypstant nuo 2 straipsnio 1 dalies c punkto, kiaušininio likerio arba *advocaat* arba *avocat* arba *advokat* minimali alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, yra 14 %.

c) Tik kvapiųjų medžiagų pagrindai, kaip apibrėžta Reglamento <...> Nr. 1334/2008 3 straipsnio 2 dalies b punkte ir kvapiųjų medžiagų preparatai, kaip apibrėžta to reglamento 3 straipsnio 2 dalies d punkte, gali būti naudojami gaminant kiaušininį likerį arba likerį su užrašu „advocaat“ arba „avocat“, arba „advokat“.

42. Likeris su kiaušiniais

a) Likeris su kiaušiniais – tai aromatizuotas arba nearomatizuotas spiritinis gėrimas, gaunamas iš žemės ūkio kilmės etilo alkoholio ir (arba) spirito, kuriam būdingos sudėtinės dalys yra geros kokybės kiaušinių tryniai, kiaušinių baltymai ir cukrus arba medus. <...>

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 10 Ir *Tant Tänzer & Trasper*, ir *Altenweddinger Geflügelhof* gamina likerį, kurio sudėtyje yra, be kita ko, kiaušinių ir kuris parduodamas prekiniu pavadinimu „Kiaušininis likeris“. Tarp likerių, kuriuos šiuo pavadinimu parduoda *Altenweddinger Geflügelhof*, yra produktų, kurių kitoje butelio pusėje esančioje etiketėje nurodyta, kad „sudėtyje yra pieno“. Neginčijama, kad šiuose produktuose iš tiesų yra pieno.
- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme *Landgericht Hamburg* (Hamburgo apygardos teismas, Vokietija) *Tänzer & Trasper* prašo, remdamasi kartu nacionalinės ir Sąjungos teisės nuostatomis, nurodyti *Altenweddinger Geflügelhof* nebenaudoti prekinio pavadinimo „Kiaušininis likeris“ šiems produktams. *Tänzer & Trasper* nuomone, kadangi pienas nenurodytas Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punkte kaip kiaušininio likerio ingredientas, produktas, kuriame jo yra, negali turėti tokio prekinio pavadinimo.
- 12 *Altenweddinger Geflügelhof* tvirtina priešingai – kad aptariamieji produktai atitinka šios nuostatos specifikacijas, nes joje išvardyti ingredientai yra tik minimalios sąlygos tam, kad produktas galėtų būti vadinamas „kiaušiniu likeriu“.
- 13 Šiomis aplinkybėmis *Landgericht Hamburg* (Hamburgo apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punkte išvardyti ingredientai yra tie minimalūs ingredientai, kurie turi būti spiritinio gėrimo sudėtyje, kad jam būtų galima suteikti prekinį pavadinimą „Kiaušininis likeris“ (minimalios specifikacijos), o gal šiame punkte pateiktas baigtinis leistinių produkto, kuriam norima suteikti prekinį pavadinimą „Kiaušininis likeris“, ingredientų sąrašas?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 14 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punktas turi būti aiškinamas taip, jog tam, kad galėtų būti suteiktas prekinis pavadinimas „Kiaušininis likeris“, spiritinio gėrimo sudėtyje gali būti tik šioje nuostatoje nurodyti ingredientai.
- 15 Reglamento Nr. 110/2008 1 straipsnio 1 dalyje nustatytos spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo ir ženklinimo, taip pat spiritinių gėrimų geografinių nuorodų apsaugos taisyklės. Remiantis šio reglamento 4 straipsniu, spiritiniai gėrimai klasifikuojami į kategorijas pagal II priede pateiktus apibrėžimus.
- 16 Šiuo atveju pagrindinė byla susijusi su klausimu, ar *Altenweddinger Geflügelhof*, atsakovė šioje byloje, turi teisę savo produktams suteikti pavadinimą „Kiaušininis likeris“, nors juose, be šioje nuostatoje nurodytų ingredientų, yra pieno.
- 17 Primintina, kad Reglamento Nr. 110/2008 versijose ispanų, anglų ir prancūzų kalbomis II priedo 41 punkto a papunkčio pirmas sakinytis suformuluotas taip, kad nedviprasmiškai aišku, jog jame nurodytų ingredientų sąrašas yra baigtinis.
- 18 Vis dėlto versijoje vokiečių kalba šiame sakinyje numatyta, kad kiaušininis likeris yra spiritinis gėrimas, „kurio sudėtyje“ yra geros kokybės kiaušinių trynių, kiaušinių baltymų ir cukraus arba medaus. Kaip Europos Komisija pažymėjo savo rašytinėse pastabose, tokia formuluotė neatmeta galimybės aiškinti taip, kad, be leidžiamų ingredientų, gali būti ir kitų.

- 19 Be to, kaip Teisingumo Teismui pateiktose pastabose pabrėžia *Altenweddinger Geflügelhof*, versijoje italų kalba šiame sakinyje ten nurodyti ingredientai apibrėžiami kaip „charakteristikos“ („elementi caratteristici“). Šioje kalbinėje versijoje Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punkto tekstas atitinka to paties priedo 42 punkto tekstą, kuriame apibrėžiamas spiritinis gėrimas pavadintas „likeris su kiaušiniiais“.
- 20 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją vienoje Sąjungos teisės nuostatos kalbinių versijų vartojama formuluotė negali būti vienintelis šios nuostatos aiškinimo pagrindas ar įgyti prioritetą kitų kalbinių versijų atžvilgiu. Iš tiesų Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai, atsižvelgiant į visomis Sąjungos kalbomis parengtas versijas. Esant įvairių kalbinių Sąjungos teisės teksto versijų neatitikimų, nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į teisės nuostatų, kurių dalis ji yra, bendrą struktūrą ir tikslą (šiuo klausimu žr. 2016 m. kovo 1 d. Sprendimo *Alo ir Oso*, C-443/14 ir C-444/14, EU:C:2016:127, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 21 Kiek tai susiję, pirma, su nagrinėjamos nuostatos kontekstu, reikia pažymėti, kad iš Reglamento Nr. 110/2008 9 straipsnio 1 dalies matyti, kad spiritiniai gėrimai, atitinkantys prie šio reglamento II priedo kategorijų priskirtų produktų specifikacijas, juos apibūdinant, pateikiant ir ženklinant turi būti vadinami tame priede šiems gėrimams suteiktu prekiniu pavadinimu. Šio reglamento 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad tais atvejais, kai spiritiniai gėrimai atitinka šio reglamento 2 straipsnyje pateiktą apibrėžimą, tačiau neatitinka reikalavimų, kad būtų priskirti prie šio priedo 1–46 kategorijų, turi būti nurodomas prekinis pavadinimas „spiritinis gėrimas“. Iš 9 straipsnio pirmųjų dviejų dalių santykio matyti, kad spiritinių gėrimų, priskirtų prie Reglamento Nr. 110/2008 II priedo kategorijų, apibrėžimai yra tikslūs ir baigtiniai.
- 22 Kiek tai susiję, antra, su Reglamento Nr. 110/2008 tikslu, šiuo reglamentu, kaip matyti pirmiausia iš jo 4 konstatuojamosios dalies, siekiama užtikrinti, kad spiritinius gėrimus reglamentuojantys teisės aktai būtų sistemingesni, aiškiai apibrėžiant spiritinių gėrimų gamybos, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo, taip pat geografinių nuorodų apsaugos kriterijus. Be to, šio reglamento 9 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad juo siekiama, be kita ko, nustatyti specifines spiritinių gėrimų apibūdinimo ir pateikimo priemones, kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui sąvoka „spiritinis gėrimas“ ir spiritinių gėrimų pavadinimais, kurie suteikiami šio reglamento II priede nustatytų apibrėžimų neatitinkantiems produktams.
- 23 Vis dėlto tame priede pateikti apibrėžimai yra specifinės spiritinių gėrimų apibūdinimo ir pateikimo priemonės, numatytos ankstesniame punkte. Todėl, kadangi šie apibrėžimai yra Reglamente Nr. 110/2008 įtvirtintos sistemos esmė ir jų tikslumas svarbus siekiant tikslo, taip pat priminto ankstesniame punkte, užkirsti kelią piktnaudžiauti spiritinių gėrimų pavadinimais, jie turi būti aiškinami siaurai, kad nesusilpnintų šios sistemos. Šiomis aplinkybėmis kitų ingredientų, prie jau išvardytų šiuose apibrėžimuose, galima pridėti tik tuo atveju, jeigu juose tai aiškiai numatyta.
- 24 Taip nėra Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punkto atveju, kuriame nenurodyta galimybė pridėti kitų ingredientų, prie nurodytųjų šio priedo 41 punkto a papunktyje. Iš tiesų, be šių ingredientų, aiškiai numatyti tik tam tikrų kvapiųjų medžiagų pagrindai ir jų preparatai ir tik konkrečiomis šio priedo 41 punkto c papunktyje nurodytomis sąlygomis. Vis dėlto pienas negali būti laikomas kvapiųjų medžiagų „pagrindais“ ar jų „preparatais“.
- 25 Kaip iš esmės teigia *Tänzer & Trasper* ir Komisija, Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punkte pateiktus apibrėžimus aiškinant taip, kad nurodyti ingredientai yra tie, kurių mažiausiai turi būti kiaušiniame likeryje, galima būtų pridėti ne tik pieno, bet ir bet kurio kito produkto, o tai pakenktų tikslui nustatyti aiškius šiame priede apibrėžtų gėrimų gamybos, apibūdinimo, pateikimo ir ženklavimo, taip pat geografinių nuorodų apsaugos kriterijus.

- 26 Kadangi *Altenweddinger Geflügelhof* teigia, kad pienas tradiciškai naudojamas gaminant kiaušininį likerį, t. y. toks naudojimas atitinka vartotojų lūkesčius, reikėtų pažymėti, kad galimybė naudoti tradicinius gamybos metodus, kurie yra aiškiai numatyti tam tikrų kategorijų spiritiniams gėrimams, išvardytiems Reglamento Nr. 110/2008 II priede, neminima šio priedo 41 punkte.
- 27 Kalbant apie *Altenweddinger Geflügelhof* argumentą, kad pagal šio reglamento 5 straipsnio 2 dalies a punktą reglamento II priede apibrėžti spiritiniai gėrimai gali būti gaunami iš visų SESV I priede išvardytų žemės ūkio kilmės žaliavų, įskaitant pieną, pakanka pažymėti, kad, remiantis šios nuostatos formuluote, tai įmanoma „nedarant poveikio specialioms taisyklėms, nustatytoms kiekvienai iš [Reglamento Nr. 110/2008] II priedo nuo 15 iki 46 kategorijai“.
- 28 Antra, iš Reglamento Nr. 110/2008 2 konstatuojamosios dalies matyti, kad bendrai šis reglamentas siekia aukšto vartotojų apsaugos lygio, klaidinimo prevencijos ir užtikrinti, kad bus įgyvendintas rinkos skaidrumas ir sąžininga konkurencija, taip pat apsaugoti gerą turimą Sąjungos spiritinių gėrimų reputaciją Sąjungoje ir pasaulinėje rinkoje.
- 29 Aiškinimas, kad ingredientų sąrašas, esantis Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punkte, nėra baigtinis, keltų pavojų pakenkti šiems tikslams. Iš tiesų galimybė įtraukti į kiaušinio likerio sudėtį kitų ingredientų, be tų, kurių pateiktas baigtinis sąrašas, pakenktų skaidrumui ir galėtų skatinti gamintojus įtraukti pigesnių sudėtinių dalių, taip pažeidžiant sąžiningą konkurenciją ir vartotojų apsaugą.
- 30 Atsižvelgiant į tai, kas minėta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 110/2008 II priedo 41 punktas aiškinamas taip, jog tam, kad galėtų būti suteiktas prekinis pavadinimas „Kiaušininis likeris“, spiritinio gėrimo sudėtyje negali būti kitų ingredientų, nei nurodytieji šioje nuostatoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 31 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinancio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89, iš dalies pakeisto 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1334/2008, II priedo 41 punktas turi būti aiškinamas taip, jog tam, kad galėtų būti suteiktas prekinis pavadinimas „Kiaušininis likeris“, spiritinio gėrimo sudėtyje negali būti kitų ingredientų, nei nurodytieji šioje nuostatoje.

Parašai.